

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

SO-III.431.1.2022

Olsztyn, 4 kwietnia 2022r.

**Pan
Grzegorz Napiwodzki
Wójt Gminy Janowo**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę sprawdzającą przeprowadzono w Urzędzie Gminy Janowo (NIP 7451123139, REGON 000535570) z siedzibą przy ul. Przasnyskiej 14, 13-113 Janowo, w którym mieści się Urząd Stanu Cywilnego w Janowie.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli funkcję Wójta Gminy Janowo (kierownika jednostki kontrolowanej) pełnił Pan Grzegorz Napiwodzki, który stanowisko to objął 20 listopada 2018 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- 1) Maciej Jurzyński – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolnego, posługujący się legitymacją służbową nr 3/2020 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.59.2022 z 1 lutego 2022 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;
- 2) Beata Mamińska-Pietrzak – p.o. kierownika Oddziału Spraw Obywatelskich, członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 14/2021 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.58.2022 z 1 lutego 2022 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Kontrolę rozpoczęto 8 lutego 2022 r., a zakończono 3 marca 2022 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod nr 2/2022.

Przedmiotem kontroli była realizacja w okresie od 1 maja 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. przez Urząd Stanu Cywilnego w Janowie zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z 2 kwietnia 2020 r. nr SO-III.431.3.2020, sporządzonym po kontroli problemowej w zakresie rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk.

Kontrolę problemową przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135) w związku z art. 6 ust. 1 i art.11 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 709 ze zm.).

Kontrola została przeprowadzona zdalnie, a ustalenia zostały oparte na dokumentacji spraw przekazanej przez jednostkę kontrolowaną w postaci elektronicznej, za pośrednictwem platformy ePUAP.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Bieżąca kontrola była kontrolą sprawdzającą sposób wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z 2 kwietnia 2020 r. nr SO-III.431.3.2020. Wystąpienie to zostało doręczone Wójtowi Gminy Janowo 3 kwietnia 2020 r. Organ kontroli wniósł o:

1. Odsunięcie Pani Joanny Janiak od pełnienia obowiązków kierownika urzędu stanu cywilnego, niezwłocznie po jej powrocie do pracy.
2. Przeprowadzanie naborów i awansów wewnętrznych na stanowisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub jego zastępcy po dogłębnej analizie dokumentów potwierdzających wykształcenie i staż pracy kandydata.
3. Wpisywanie na dokumentach włączanych do akt zbiorowych numeru aktu i daty jego sporządzenia.
4. W miarę możliwości lokalowych wydzielenie odrębnego pomieszczenia na archiwum urzędu stanu cywilnego.
5. Zwracanie oryginalnych, zagranicznych dokumentów stanu cywilnego, wnioskodawcy wyłącznie po zbadaniu, czy wnioskodawca nie ma możliwości ponownego uzyskania tego dokumentu.
6. Przed przyjęciem zapewnień o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa lub przed sporządzeniem aktu małżeństwa sprawdzanie danych nupturientów w rejestrze PESEL, ewentualnie usuwanie niezgodności lub zlecenie właściwym organom ich usunięcie.
7. Nie wydawanie odpisu aktu stanu cywilnego po dokonaniu czynności sprostowania, jeżeli

czynność dokonano z urzędu – odpis po dokonaniu czynności sprostowania wydaje się wyłącznie, gdy czynność została dokonana na wniosek.

8. Dokładne sprawdzanie uprawnień wnioskodawców o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego, w tym realizacja wniosków po uprzednim prawidłowym wykazaniu przez wnioskodawcę interesu prawnego.

9. Realizowanie wyłącznie wniosków o wydanie odpisów aktów, które nie zawierają braków formalnych.

10. Wskazywanie w wezwaniach kierowanych do wnioskodawcy podstawy prawnej do usunięcia braków formalnych lub uiszczenia stosownej opłaty, jeżeli czynność jest od niej uzależniona.

11. Żądanie od wnioskodawców występujących o odpis aktu stanu cywilnego wskazywania rodzaju sprawy, do której chcą przedłożyć odpis.

12. Unieważnienie błędnie przeniesionych do rejestru stanu cywilnego aktów i ponowne ich zmigrowanie zgodnie z pierwotnym aktem, zawartym w papierowej księdze.

Pismem z 9 kwietnia 2020 r. SEK.1710.2.2020, doręczonym organowi kontroli 7 lipca 2020 r., Sekretarz Gminy Janowo działający z upoważnienia Wójta Gminy Janowo poinformował, że: „Pani Joanna Janiak zostanie odsunięta od wykonywania obowiązków Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Janowie jak tylko powróci do wykonywania pracy w urzędzie (...). Dołożę również wszelkich starań aby podobna sytuacja już nie zaistniała a nabory i awanse wewnętrzne przeprowadzane były po dogłębnej analizie dokumentów potwierdzających odpowiednie wykształcenie i staż pracy kandydata. Wszystkie uwagi dotyczące prowadzenia akt zbiorowych i załatwiania bieżących spraw z zakresu stanu cywilnego zostały przeanalizowane i wprowadzone do stosowania zgodnie z zaleceniami. Dokonałem również szczegółowej analizy środków finansowych i zasobów lokalowych w budynku urzędu i muszę stwierdzić, iż w obecnej sytuacji wydzielenie odrębnego pomieszczenia na archiwum urzędu stanu cywilnego jest niemożliwe ze względu na brak środków finansowych oraz brak wolnego pomieszczenia, które w miarę możliwości znajdowałoby się w bliskim położeniu względem pokoju pracy oraz sali ślubów. Niemniej jednak zalecenie to w pierwszej kolejności będzie brane pod uwagę w przypadku reorganizacji stanowisk pracy czy remontów wykonywanych w urzędzie”.

W dalszej korespondencji Sekretarz Gminy Janowo poinformował o odsunięciu pracownika od wykonywania obowiązków Kierownika USC w Janowie oraz o wykonaniu zalecenia nr 12 poprzez unieważnienie błędnie przeniesionych do rejestru stanu cywilnego aktów i ponowne ich zmigrowanie zgodnie zapisami w księgach.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych sprawdzono sposób i stopień realizacji ww.

Strona 3 z 10

zaleceń pokontrolnych (z wyjątkiem zalecenia nr 12, którego wykonanie zostało zweryfikowane i potwierdzone przez organ kontroli w rejestrze stanu cywilnego w ramach monitoringu wykonania zaleceń pokontrolnych):

1. Odsunięcie Pani Joanny Janiak od pełnienia obowiązków kierownika urzędu stanu cywilnego, niezwłocznie po jej powrocie do pracy.

Przedstawiony przez kontrolowaną jednostkę dokument (porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy pracownika) potwierdza, że zalecenie zostało wykonane. Ponadto w okresie odsunięcia od wykonywania tych obowiązków pracownik nie realizował zadań w USC, w szczególności nie sporządzał aktów stanu cywilnego.

2. Przeprowadzanie naborów i awansów wewnętrznych na stanowisko kierownika urzędu stanu cywilnego lub jego zastępcy po dogłębnej analizie dokumentów potwierdzających wykształcenie i staż pracy kandydata.

W okresie objętym kontrolą w jednostce kontrolowanej nie były przeprowadzane nabory na stanowisko kierownika USC lub jego zastępcy. Natomiast w ramach awansu wewnętrznego z dniem 1 października 2020 r. na stanowisko kierownika USC przywrócona została Pani Joanna Janiak, która przedłożyła pracodawcy dokument potwierdzający uzupełnienie wykształcenia zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego (dalej jako p.a.s.c.).

3. Wpisywanie na dokumentach włączanych do akt zbiorowych numeru aktu i daty jego sporządzenia.

Weryfikacji poddano akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego dotyczące 20 z 93 aktów sporządzonych w okresie objętym kontrolą (21,5% ogółu spraw). Przeprowadzone badanie wykazało, że we wszystkich przypadkach akta zbiorowe zostały oznaczone numerem aktu i datą jego sporządzenia, zatem zalecenie pokontrolne w tym zakresie zostało wykonane.

4. W miarę możliwości lokalowych wydzielenie odrębnego pomieszczenia na archiwum urzędu stanu cywilnego.

Z dokonanych ustaleń wynika, że w kontrolowanej jednostce nie zostało wydzielone odrębne pomieszczenie na archiwum urzędu stanu cywilnego, co oznacza utrzymanie stanu uchybienia w tym zakresie i skutkuje niewłaściwym przechowywaniem ksiąg stanu cywilnego i akt zbiorowych rejestracji. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że „wydzielenie odrębnego pomieszczenia na archiwum jest nadal niemożliwe, ze względu na brak wolnego

pomieszczenia zlokalizowanego możliwie jak najbliżej pokoju pracy pracownika USC. Aktualna sytuacja finansowa gminy nie pozwala na ewentualną rozbudowę budynku”. Osobą odpowiedzialną za uchybienie jest kierownik jednostki kontrolowanej.

5. Zwracanie oryginalnych, zagranicznych dokumentów stanu cywilnego, wnioskodawcy wyłącznie po zbadaniu, czy wnioskodawca nie ma możliwości ponownego uzyskania tego dokumentu.

W okresie objętym kontrolą w USC Janowo zostały złożone dwa wnioski o wydanie (zwrot) z akt zbiorowych zagranicznych dokumentów stanu cywilnego. W obu przypadkach wnioskodawcą była osoba przedkładającą te dokumenty w związku z transkrypcją aktu urodzenia. Wnioskodawca uzasadnił swój wniosek brakiem możliwości uzyskania kolejnego odpisu ze względu na trwające w miejscu jego urodzenia działania wojenne. Na wniosku Zastępca Kierownika USC sporządził adnotację o zgodzie na wydanie dokumentów z akt zbiorowych i sporządził kopię z oryginalnych odpisów aktów, które zostały następnie uwierzytelnione. Zalecenie powyższe zostało wykonane.

6. Przed przyjęciem zapewnień o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa lub przed sporządzeniem aktu małżeństwa sprawdzanie danych nupturientów w rejestrze PESEL, ewentualnie usuwanie niezgodności lub zlecenie właściwym organom ich usunięcie.

Realizację powyższego zalecenia pokontrolnego zweryfikowano na podstawie wszystkich 15 przypadków rejestracji małżeństwa w okresie objętym kontrolą. Ustalono, że w 4 sprawach nie zlecono właściwym urzędom stanu cywilnego usunięcia niezgodności danych w rejestrze PESEL polegających na braku informacji o stanie cywilnym „kawaler/panna”. Braki te występowały w rekordach jednego lub obojga małżonków i dotyczyły 6 osób. Skutkiem uchybienia jest brak referencyjności rejestru PESEL w zakresie stanu cywilnego tych osób. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że „przed przyjęciem zapewnienia nupturientów zostały wysłane zlecenia o migrację aktów urodzenia do właściwych urzędów stanu cywilnego, ale przez niedopatrzenie nie zlecono usunięcia niezgodności w rejestrze PESEL”. Osobami odpowiedzialnymi za powstanie uchybienia są pracownicy przyjmujący zapewnienia lub sporządzający akty małżeństwa w tych sprawach.

Należy zatem stwierdzić, że powyższe zalecenie zostało zrealizowane tylko w części spraw, gdyż pojawiły się przypadki braku weryfikacji danych w PESEL i w konsekwencji zaniechania zlecenia usunięcia niezgodności danych dotyczących stanu cywilnego nupturientów.

7. Nie wydawanie odpisu aktu stanu cywilnego po dokonaniu czynności sprostowania, jeżeli czynność dokonano z urzędu – odpis po dokonaniu czynności sprostowania wydaje się

Strona 5 z 10

wyłącznie, gdy czynność została dokonana na wniosek.

W okresie objętym kontrolą w USC Janowo wykonano 5 czynności materialno-technicznych sprostowania aktu stanu cywilnego. Wszystkie te czynności zostały zrealizowane na wniosek. Nie było spraw wszczętych z urzędu, do których miałyby zastosowanie powyższe zalecenie.

8. Dokładne sprawdzanie uprawnień wnioskodawców o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego, w tym realizacja wniosków po uprzednim prawidłowym wykazaniu przez wnioskodawcę interesu prawnego.

Sprawdzenie wykonania powyższego zalecenia oparto na analizie dokumentacji 60 z 345 spraw wydania odpisu aktu stanu cywilnego na wniosek na podstawie art. 45 ust. 1 p.a.s.c., załatwionych w okresie objętym kontrolą (17,39% ogółu spraw).

Stwierdzono, że w 51 sprawach odpisy aktów wydano osobom fizycznym, których akty te dotyczą, lub ich małżonkom, wstępnym, zstępny i rodzeństwu, a w 5 sprawach organom administracji publicznej (wydanie odpisu było konieczne do realizacji ich ustawowych zadań). Natomiast w 4 sprawach wnioski zostały złożone przez podmioty, które powinny wykazać interes prawny w uzyskaniu odpisu aktu. W ocenie kontrolujących w 1 sprawie interes prawny został przez wnioskodawcę wykazany, natomiast w 3 sprawach zaistnienie tej przesłanki nie zostało wykazane. Pomimo tego w 2 sprawach (USC.5362.154.2020 i USC.5362.184.2020) odpisy zostały wydane wnioskodawcom (nieprawidłowość).

W sprawie USC.5362.154.2020 wnioskodawca (działający przez zawodowego pełnomocnika) wystąpił o wydanie odpisów skróconych szeregu aktów stanu cywilnego powołując się na potrzebę uregulowania spraw spadkowych po zmarłym bracie ciotecznym, który był przed śmiercią kawalerem i nie posiadał dzieci ani rodzeństwa. Do wniosku załączył odpis aktu zgonu tej osoby. Ostatecznie wnioskodawca otrzymał tylko odpisy aktów zgonu rodziców zmarłego. Z wyjaśnień udzielonych przez kierownika jednostki wynika jednak, że „w natłoku spraw pracownik nie sprawdził stopnia pokrewieństwa”. Zatem powołane we wniosku okoliczności uzasadniające w ocenie wnioskodawcy wydanie mu żądanych odpisów aktów nie zostały zweryfikowane i potwierdzone. Samo tylko powołanie się we wniosku na potrzebę uregulowania spraw spadkowych, w sytuacji gdy stopień pokrewieństwa nie został ustalony, nie może być uznane za wykazanie posiadania interesu prawnego w uzyskaniu żądanego dokumentu w rozumieniu art. 45 ust. 1 p.a.s.c. Należy podnieść, że użyty w tym przepisie termin „wykazać”, powinien być rozumiany jako równoważny udowodnieniu, przedstawieniu faktów, na które zainteresowany się powołuje, w sposób sprawdzalny, dający się zweryfikować i potwierdzić.

Strona 6 z 10

Z kolei w sprawie USC.5362.184.2020 wydano odpis aktu zgonu podmiotowi realizującemu inwestycję celu publicznego. W uzasadnieniu żądania wnioskodawca wskazał, że odpis ma być przedłożony właściwemu organowi w postępowaniu z art. 124a ustawy o gospodarce nieruchomościami. W celu realizacji inwestycji konieczne jest pozyskanie prawa do terenu, na którym będzie ona wykonywana. Ponadto do wniosku załączono uproszczony wypis z rejestru gruntów, w którym jako właściciel nieruchomości wskazana jest osoba zmarła, której dotyczy żądany odpis aktu zgonu. Do wniosku nie załączono jednak żadnego dokumentu, który potwierdzałby, iż przedmiotowa inwestycja ma być wykonywana na tej właśnie działce gruntu. Ponadto trzeba wskazać, że w tym samym celu wnioskodawca uzyskał już odpis aktu zgonu tej samej osoby w sprawie nr USC.5362.111.2019. W związku z tym kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił: „W sprawie nr USC.5362.184.2020 stwierdzono, że wnioskodawca jest uprawniony do otrzymania żądanego odpisu na podstawie przesłanego odpisu pełnomocnictwa zawierającego oryginalne poświadczenie notarialne. Przed wydaniem odpisu ustalono telefonicznie, że ww. akt ze sprawy USC.5362.111.2019 uległ zniszczeniu i dlatego była konieczność uzyskania kolejnego”. Odnosząc się do tych wyjaśnień należy wskazać, że dokument pełnomocnictwa udzielonego pracownikowi podmiotu do reprezentowania go przed organem administracji, np. w sprawie wydania odpisu aktu, nie stanowi wykazania interesu prawnego wnioskodawcy w tej sprawie. Ponadto powołana w wyjaśnieniach okoliczność dotycząca ustalenia w rozmowie telefonicznej przyczyny ponownego ubiegania się przez wnioskodawcę o odpis tego samego aktu w tym samym celu nie została udokumentowana, co z kolei stanowiło naruszenie zasady ogólnej pisemności postępowania. W czasie załatwiania sprawy powołana zasada była unormowana w art. 14 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej jako k.p.a.) stanowiącym, że sprawy należy załatwiać w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, doręczanego środkami komunikacji elektronicznej. W orzecznictwie i doktrynie przepis ten był interpretowany jako obowiązek dokładnego dokumentowania w aktach sprawy wszelkich czynności procesowych na piśmie. Przedmiotowa czynność powinna być udokumentowana przynajmniej w formie adnotacji. Bowiernie zgodnie z art. 72 k.p.a. (mającym zastosowanie w sprawie na mocy art. 12 ust. 1 p.a.s.c.), czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.

Przyczyną ww. nieprawidłowości był brak należytej staranności podczas analizy wniosków w tych sprawach, zaś skutkiem – wydanie odpisów aktów zgonu podmiotom, które nie wykazały (nie udowodniły) uprawnienia do ich uzyskania. Osobą odpowiedzialną za

nieprawidłowości jest pracownik USC załatwiający przedmiotowe sprawy.

W sprawie USC.5362.52.2021 Zarząd Dróg Wojewódzkich zawniósł o wydanie 3 odpisów aktów zgonów osób w związku z planowaną inwestycją drogową i związanymi z nią postępowaniami odszkodowawczymi. Do wniosku załączono zawiadomienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację określonej inwestycji drogowej, w którym wskazano na jakich działkach będzie prowadzona ta inwestycja. Jednak wnioskodawca nie wykazał związku między załączonym wykazem działek a osobami, których dotyczą żądane odpisy aktów. Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że „w sprawie ustalono związek osób na podstawie zgromadzonej dokumentacji w Urzędzie Gminy Janowo związanej z realizacją inwestycji polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej. W niniejszej dokumentacji wskazane są działki przez które będzie przebiegała przedmiotowa inwestycja, ustalenie tych danych zapobiegło opóźnieniu czy wręcz blokowaniu przedmiotowej inwestycji”. Trzeba jednak zauważyć, że podjęte w tym zakresie czynności wyjaśniające nie zostały udokumentowane w aktach sprawy (nieprawidłowość). Przyczyną było zbyt nieformalne podejście do sprawy, a skutkiem – załatwienie sprawy co do istoty pomimo niekompletności jej dokumentacji. Osobą odpowiedzialną jest pracownik USC załatwiający przedmiotową sprawę.

Należy zatem stwierdzić, że powyższe zalecenie zostało zrealizowane tylko w części spraw.

9. Realizowanie wyłącznie wniosków o wydanie odpisów aktów, które nie zawierają braków formalnych.

Badanie dokumentacji 60 wybranych spraw wykazało, że zrealizowano (wydano żądane odpisy aktów) tylko na wnioski nie zawierające braków formalnych. W związku z tym należy stwierdzić, że zalecenie w tym zakresie zostało wykonane.

10. Wskazywanie w wezwaniach kierowanych do wnioskodawcy podstawy prawnej do usunięcia braków formalnych lub uiszczenia stosownej opłaty, jeżeli czynność jest od niej uzależniona.

Wezwanie do usunięcia braków formalnych wniosku lub uiszczenia stosownej opłaty skarbowej wystosowano w 3 z 60 zbadanych spraw wydania odpisu aktu. W 2 sprawach prawidłowo wskazano podstawy prawne wezwania, natomiast w jednej sprawie podstawa prawna wezwania została wskazana nieprawidłowo. Mianowicie w sprawie USC.5362.41.2021 wnioskodawca, działający przez zawodowego pełnomocnika, zażądał wydania odpisu aktu zgonu osoby, która figuruje w „zasobach gminy” jako właściciel nieruchomości, w której sam mieszka. Z podanych we wniosku informacji wynikało, że odpis jest niezbędny do

Strona 8 z 10

uregulowania spraw spadkowych po tej osobie, a także do uregulowania stanu prawnego nieruchomości poprzez jej zasiedzenie przez wnioskodawcę jako posiadacza samoistnego. Organ na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. wezwał wnioskodawcę do wykazania interesu prawnego oraz podania większej ilości danych osoby zmarłej pouczając jednocześnie, że niezuzupełnienie powyższych informacji będzie stanowiło podstawę pozostawienia wniosku bez rozpoznania (nieprawidłowość). Niewykazanie przez wnioskodawcę interesu prawnego nie stanowiło braku formalnego wniosku i powinno być ocenione w toku postępowania oraz stanowić podstawę do wydania rozstrzygnięcia merytorycznego w sprawie (o odmowie wydania odpisu) w formie decyzji administracyjnej. Do uzupełnienia wniosku w tym przypadku organ powinien zatem wezwać na podstawie art. 50 k.p.a., a nie art. 64 § 2 k.p.a. Przyczyną nieprawidłowości była błędna kwalifikacja braku wniosku jako braku formalnego, zaś jej skutkiem – załatwienie sprawy w niewłaściwej formie prawnej (czynności materialno-technicznej pozostawienia podania bez rozpoznania zamiast decyzji administracyjnej). Osobą odpowiedzialną jest pracownik USC załatwiający sprawę.

Na marginesie powyższych uwag należy wskazać, że w razie nieuiszczenia opłaty skarbowej za wydanie odpisu aktu, skutkiem prawnym niezastosowania się do wezwania do uzupełnienia wniosku w tym zakresie zgodnie z art. 261 § 2 k.p.a. jest zwrot podania lub zaniechanie czynności uzależnionej od opłaty, a nie jak wskazała jednostka kontrolowana w wezwaniach – „pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia”.

11. Żądanie od wnioskodawców występujących o odpis aktu stanu cywilnego wskazywania rodzaju sprawy, do której chcą przedłożyć odpis.

We wszystkich 60 zbadanych sprawach we wnioskach został wskazany rodzaj sprawy, do której ma być przedłożony odpis aktu, zatem zalecenie należy uznać za wykonane.

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego, nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. W miarę możliwości lokalowych wydzielenie odrębnego pomieszczenia na archiwum urzędu stanu cywilnego.
2. Zapewnienie każdorazowo weryfikacji danych nupturientów w rejestrze PESEL oraz usuwanie niezgodności w zakresie ich stanu cywilnego lub zlecenie ich usunięcia właściwym organom.
3. Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego podmiotom zobowiązanym do wykazania interesu prawnego wyłącznie po jego wykazaniu.

4. Dokumentowanie czynności mających znaczenie dla sprawy lub toku postępowania podejmowanych w sprawach wydawania odpisów aktów stanu cywilnego.
5. Wskazywanie właściwej podstawy prawnej wezwania do wykazania interesu prawnego w uzyskaniu odpisu aktu stanu cywilnego oraz załatwianie spraw we właściwej formie prawnej w przypadku niewykazania tego interesu.

Proszę Pana Wójta o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARIŃSKO-MAZURSKI
Artur Henryk Chojecki